

права та особи, яка надає публічні послуги, законодавець вважає менш суспільно небезпечними, де покарання у виді позбавлення волі за ч. 1 ст. 368-3 та ч. 1 ст. 368-4 КК України встановлено до двох років, ніж надання неправомірної вигоди службовій особі за ч. 1 ст. 369, де покарання у виді позбавлення волі встановлено від двох до чотирьох років. Та сама особливість стосується і побудови санкцій статей, що встановлюють відповідальність за «Зловживання владою або службовим становищем» (ст. 364 КК України) та за «Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми» (ст. 364-1 КК України) [2].

Проаналізована ситуація підтверджується і показниками в результатах запобіжної діяльності щодо службової злочинності, адже її рівень на сьогодні суттєво не зменшився. Тому слід концептуально, обґрунтовано, і головне – професійно підходити до будь-яких змін кримінального законодавства, адже за результатами аналізу законотворчої діяльності від моменту прийняття КК України у 2001 році серед науковців і практиків на сьогодні закріпилася думка про необхідність створення вже нового КК України.

Отже, можна дійти висновку, що стабільність кримінально-правової форми позитивно впливає в цілому на механізм кримінально-правової охорони службової діяльності, на єдність судової практики, ефективність правосуддя та узгодженість роботи усієї системи органів кримінальної юстиції у напрямку спільної мети – реалізації засад нової антикорупційної стратегії в Україні.

Список використаних джерел

1. Баулін Ю. В. Кримінальний кодекс України: сучасний стан та перспективи. Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 8–9 жовт. 2015. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Х. : Право, 2015. С. 7–11.

2. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За загал. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2003. 1196 с.

Шевчук Г. В.,

доцент кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМИ ВІДМЕЖУВАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ЩОДО КАРАНТИНУ ЛЮДЕЙ ВІД ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 325 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Пандемія, з якою стикнулося людство у 2020 році у зв'язку зі стрімким поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, потребує від держави

адекватних заходів реагування. Одним із таких заходів є прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким передбачалося доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення статтею 44-3 «Стаття 44-3. Порухення правил щодо карантину людей». Диспозиція статті описує порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

У зв'язку з прийняттям цієї норми виникли труднощі, пов'язані з відмежування її від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 КК України, що містить підстави кримінальної відповідальності за порушення правил та норм, встановлених з метою запобігання епідемічним та іншим інфекційним хворобам, а також масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) і боротьби з ними, якщо такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань.

Незважаючи на те, що на перший погляд об'єктивні та суб'єктивні ознаки цих протиправних діянь різні, детальний їх аналіз дозволяє стверджувати, що за формами об'єктивної сторони вони співпадають.

Диспозиція ч. 1 ст. 325 КК України передбачає необхідність настання наслідків у вигляді поширення інфекційного захворювання, на відміну від ст. 44-3 КУпАП, в якій настання такого наслідку не вимагається. Крім того, об'єктивна сторона ч. 1 ст. 325 КК України передбачає притягнення до відповідальності за можливість поширення захворювань. Такий склад кримінального порушення є досить складним для встановлення, адже під нього можна підвести під будь-яке правопорушення, яке містить ознаки адміністративного правопорушення і за ст. 44-3 КУпАП, оскільки порушення правил карантину людей також може спричинити поширення коронавірусної інфекції [1, с. 158–168].

Дійсно вивчення діянь, що утворюють об'єктивну сторону правопорушень, передбачених ст. 44-3 КУпАП та ст. 325 КК України засвідчує, що у випадках порушення правил щодо карантину єдиною розмежувальною ознакою є наслідки. Для притягнення до кримінальної відповідальності мають бути наслідки у вигляді спричинення або можливості спричинення поширення епідемічних чи інших інфекційних хвороб.

Водночас більшість випадків порушення правил карантину містять у собі потенційну загрозу спричинення відповідних наслідків. Як слушно наголошують вчені наявність такого наслідку, як «створення загрози поширення інфекційних хвороб, масових неінфекційних захворювань (отруєнь)», охоплює широкий спектр потенційно можливих злочинних діянь. Адже внаслідок порушення більшості

встановлених заборон постає можливість зараження інших осіб, а отже, і поширення інфекційної хвороби. Така загроза може виникнути, наприклад, унаслідок перебування в громадських місцях без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіратора або захисної маски. Якщо така особа вже є хворою, то внаслідок перебування без маски ступінь вірогідності зараження сторонніх осіб значно вищий, ніж у тому випадку, коли вона була б у захисній масці. Однак у судовій практиці такі діяння визнають адміністративним правопорушенням. Таким чином, теоретично є межа між правопорушеннями, передбаченими ст. 44-3 КУпАП та ст. 325 КК України, яка пов'язана з наявністю чи відсутністю відповідних наслідків. Водночас такий наслідок, як створення загрози поширення інфекційних хвороб, масових неінфекційних захворювань (отруєнь), фактично розмиває межі між відповідним злочином і адміністративним правопорушенням. Потенційна можливість поширення захворювань притаманна низці порушень санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням, а також порушень правил щодо карантину людей. Більшість порушень правил щодо карантину людей (ст. 44-3 КУпАП) може сприяти поширенню вірусних інфекцій [2].

З огляду на розміри санкції ст. 44-3 КУпАП, а також їх необґрунтованість, про що зазначали Р. Пилипів та А. Тимчишин [3, с. 165], очевидно, що більшість порушень правил карантину варто віднести до кримінальних правопорушень. Водночас у ст. 44-3 КУпАП слід залишити лише найменш небезпечні для здоров'я громадян порушення правил карантину. Відтак, слід чітко розмежувати вказані діяння шляхом більш детальної диференціації відповідних форм об'єктивної сторони цих деліктів.

Список використаних джерел

1. Ковальова С. С. Відповідальність за порушення карантину та санітарних правил і норм щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції (COVID-19) в Україні. *Науково-практичний журнал «Право. Людина. Довкілля»*. 2020. № 11(2). С. 158–168. doi: <https://doi.org/10.31548/law2020.02.019>.

2. Вознюк А., Чернявський С. Порушення правил і норм щодо запобігання COVID-19: актуальні проблеми кримінальної та адміністративної відповідальності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 19 (1). С. 8–19. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.8>.

3. Пилипів Р., Тимчишин А. Адміністративна відповідальність за порушення правил щодо карантину людей: проблеми та перспективи. *Юридичний вісник*, 2020. № (3). С. 163–169. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.1937>.